

վտակը, որն սկսւում է Գաղակաթիլ խրամատից, սկզբում ուղղւում է արեւելք, ապա թեքւում է հիսիս-արեւելք եւ նորից արեւելք, ոտոգում է Խամխալ, կամ Խալխալ ւաննը եւ դաշտը ու խառնւում է Ճորոխին:

Փետունջուր առ-ը ընդունում է ճախից էյերլի լ-րից իջած ձադմետ, Դանգլետի եւ Նիցգովանի, հաչումսար լ-ից Բեդանոր եւ Զիրչեմ առներ. աջից՝ Խեանր եւ Խելիցքար, որոնք բոլորն էլ ոտոգում են համանուն գեղերը, սրանց եայլաները, աւերակ բերդերը, ախոռներն ու մացրաները: «Փետունջուր» չորս-հինգ հազար տարուան անունը, պատմական այս կոչումը, որ պահպանել է Ճորոխի այս վտակը, որ ոտոգել է Ճորոխի ավերին հիմնած մոզպետներից մէկի ւաննը-Խալխալը, որի անունը հասել է ակկատսումմէրների մոզպետներին եւ պատէգեներին եւ նրանց դրացիներին, աւանդաբար մտել է Աստուածաշնչի դրախտի նկարագրութեան մէջ եւ համարուել է դրախտի չորս գետերից — Փիսովն անունով: Խալխալը երեւի գոյութիւն ունեցել է Զազրոսի լ-ների, Անշանի Ոստանի-Խալխալի ժամանակ Միջագետքի եւ Հերբոնների երկրի Կարգարի գուգընթաց, Գիլանի, Ուտիքի, Դարալագեագի Խալխալների հետ: Քսենոփոնի, Ստրաբոնի եւ արեւմտեան պատմագիրների նկարագրածն անշուշտ այս գետն է: Կարելի է եզրակացնել, որ Ճորոխի նշանաւոր